

Granskning av bokslut och årsredovisning 2024-12-31

Rapport

Salems kommun

KPMG AB

2024-04-16

Antal sidor 7

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	1
1.1	Årsredovisningens räkenskaper	1
1.2	God ekonomisk hushållning	1
1.3	Balanskravsresultat	1
1.4	Rekommendationer	1
2	Bakgrund	2
2.1	Syfte och revisionsfrågor	2
2.2	Avgränsning	3
2.3	Revisionskriterier	3
2.4	Metod	3
3	Resultat av granskningen	5
3.1	Årsredovisningens räkenskaper	5
3.1.1	Bedömning 5	
3.2	God ekonomisk hushållning	5
3.2.1	Bedömning 6	
3.3	Balanskravsresultat	7
3.3.1	Bedömning 7	
3.4	Översiktlig granskning av intern kontroll	7

1 Sammanfattning

Vi har av Salems kommuns revisorer fått i uppdrag att granska årsbokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2024. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2024.

Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för utlåtandet respektive revisionsberättelsen.

Syftet med granskningen är att bedöma om kommunens årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, lag om kommunal bokföring och redovisning samt god redovisningssed i kommuner och regioner.

Nedan följer en sammanfattning av granskningens bedömningar och rekommendationer.

1.1 Årsredovisningens räkenskaper

Vi har inte identifierat några väsentliga felaktigheter i årsbokslutet. Vi har dock gjort några ej väsentliga iakttagelser, se avsnitt 3.1.

Enligt vår bedömning har årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys samt noter upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av kommunens finansiella ställning per den 31 december 2024 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året.

Förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med LKBR.

Drift- och investeringsredovisning har upprättats i enlighet med LKBR.

1.2 God ekonomisk hushållning

Grundat på vår översiktliga granskning av årsredovisningen har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att ifrågasätta det återrapporterade resultatet. Det innebär att de redovisade resultaten delvis är förenliga med såväl de finansiella som verksamhetsmässiga mål med bäring på god ekonomisk hushållning som fullmäktige fastställt i budget 2024.

1.3 Balanskravsresultat

Vi bedömer, utifrån redovisningen av balanskravsresultatet i årsredovisningen, att det lagstadgade balanskravet uppfylls.

1.4 Rekommendationer

Mot bakgrund av vår granskning rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- se över redovisningen av målen som har betydelse för god ekonomisk hushållning till kommande år så att beskrivning av målens mått och/eller kriterier, som utgör grund för utvärdering av måluppfyllelse, är med i förvaltningsberättelsen.

2 Bakgrund

Vi har av Salems kommuns revisorer fått i uppdrag att granska årsbokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2024. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2024.

Kommunens revisorer ska enligt 12 kap. kommunallagen (2017:725) bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorerna ska vid granskning av årsredovisning pröva om räkenskaperna är rättvisande. Revisorernas uttalande avges i revisorernas revisionsberättelse.

Från och med den 1 januari 2023 ska årsredovisningen granskas enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision. Standarden ska tillämpas av de sakkunniga som utför räkenskapsrevision på uppdrag av förtroendevalda revisorer i kommuner, regioner, kommunalförbund och samordningsförbund.

Standarden består av:

- Ramverk
- Anvisningar för tillämpning i kommunal räkenskapsrevision av International Standards on Auditing (ISA) samt International Standard on Review Engagements (ISRE 2410) inklusive tillämpningsanvisning för granskning av drift- och investeringsredovisning (enligt ISA 501)
- Instruktion för granskning av sammanställda räkenskaper
- Instruktion för granskning av förvaltningsberättelse
- Instruktion för granskning av drift- och investeringsredovisning

Följande moment regleras inte av standarden utan tillkommer, i enlighet med SKR:s God revisionssed i kommunal verksamhet 2022:

- Granskningen av utfallet rörande verksamhetsmålen med betydelse för god ekonomisk hushållning samt själva bedömningen av huruvida resultaten i årsredovisningen är förenliga med verksamhetsmålen samt de finansiella målen.
- Bedömning om kommunen efterlever balanskravet samt eventuellt åberopande av synnerliga skäl omfattas inte av Standard för kommunal räkenskapsrevision.

2.1 Syfte och revisionsfrågor

Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för utlåtandet respektive revisionsberättelsen.

Syftet med granskningen är att bedöma om kommunens årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, lag om kommunal bokföring och redovisning samt god redovisningssed i kommuner och regioner.

Granskningen av årsredovisningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Har årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av kommunens finansiella ställning per den 31 december 2024 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året?

- Är förvaltningsberättelsens lagstadgade delar förenliga med årsredovisningens övriga delar?
- Har förvaltningsberättelsen upprättats i enlighet med LKBR?
- Är resultatet i årsredovisningen förenligt med de mål som fullmäktige beslutat, som är av betydelse för god ekonomisk hushållning?
- Har drift- och investeringsredovisningen upprättats i enlighet med LKBR?
- Efterlever kommunen balanskravet och har eventuella negativa balanskravsresultat och återopande av synnerliga skäl hanterats korrekt?

2.2 Avgränsning

Vår granskning omfattar årsredovisningen per 2024-12-31. Granskningen av räkenskaperna har utförts i den omfattning som krävs enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision. Granskningen av måluppfyllelse och bedömning av balanskravet har utförts enligt SKR:s God revisionsd i kommunal verksamhet 2022.

Fel i räkenskaperna betraktas som väsentliga om de är av sådan omfattning eller typ att de, om de varit kända för en välinformerad läsare av årsredovisningen, hade påverkat dennes bedömning av kommunen. Detta kan inkludera såväl kvalitativa som kvantitativa fel och varierar mellan kommuner och verksamheter.

2.3 Revisionskriterier

Bedömningsgrund för våra bedömningar avseende årsredovisningens räkenskaper bygger på följande revisionskriterier:

- Kommunallag (KL) och lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR)
- God redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning (RKR)

Vid bedömning av god ekonomisk hushållning bygger vår bedömning även på:

- Interna regelverk och instruktioner
- Fullmäktigebeslut

2.4 Metod

Granskningen har genomförts genom bland annat:

- Processgenomgång
- Stickprov och andra urvalsmetoder
- Dataanalys
- Kartläggning av IT-miljön
- Intervjuer med berörda tjänstepersoner
- Avstämning mot redovisningsregelverk
- Granskning av interna kontroller som är av relevans för upprättandet av de finansiella rapporterna
- Verifiering av årsredovisning mot huvudbok samt underlag för denna

Revisionens faser kan kategoriseras i Planering, Genomförande och Rapportering.

I planeringsfasen har vi haft inledande genomgång av villkoren för uppdraget, fastställande av vilka dokumentationskrav som finns, vem som bär ansvaret vid oegentligheter samt kommunikationen under revisionens gång. En viktig del i planeringsfasen är att identifiera risker, värdera riskernas utifrån allvarlighet och sannolikhet samt att identifiera lämpliga granskningsåtgärder.

Genomförandefasen har omfattat fortsatt planering då den interna kontrollen som har översiktligt granskats och de iakttagelser som gjorts i samband med denna granskning har beaktats i granskningen av årsbokslutet. Granskningen av den interna kontrollen tar sin utgångspunkt i kundens processer, bedömningar i redovisningen och finansiella ramverk. Förståelsen för de väsentliga processerna har dokumenterats och en bedömning kring risken för oegentligheter har gjorts. Vidare utgör IT-miljön en viktig del av kommunens verksamhet och en dokumenterad förståelse kopplat till detta område har ingått som en del av den interna kontrollen. Vi har skaffat oss en förståelse för den interna kontrollen för att identifiera lämpliga granskningsåtgärder men inte för att uttala oss om effektiviteten i kontrollerna/processerna.

En revisionsstrategi har bestämts utifrån den inledande planeringen och den förståelse som skaffats i samband med granskningen av den interna kontrollen. Andra delen av genomförandefasen har omfattat inhämtande av revisionsbevis genom granskning och dokumentation av:

- Balans- och resultaträkning
- Närståendetransaktioner
- Sammanställda räkenskaper
- Drift- och investeringsredovisningen
- Förvaltningsberättelse

Som en del i den avslutande fasen har vi inhämtat ett skriftligt uttalande enligt ISA 580. Det har inhämtats från den tjänsteperson som har uppdraget att verkställa bokslutsprocessen och den interna kontrollen i kommunens redovisning, system och rutiner.

Granskningarna avser kommunens årsredovisning som avgetts av kommunstyrelsen den 2025-04-07.

Rapporten är faktakontrollerad av ekonomiavdelningen.

3 Resultat av granskningen

Nedan redogörs för resultatet av granskningen och de noteringar som gjorts i samband med denna.

3.1 Årsredovisningens räkenskaper

Enligt 4 kap. 1 § LKBR ska en årsredovisning innehålla en förvaltningsberättelse, resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys, noter, driftredovisning, investeringsredovisning och sammanställda räkenskaper (om sådana upprättas enligt 12 kap 2 § LKBR).

Vi har i samband med granskningen inte identifierat några väsentliga avvikelser.

Vi har dock gjort följande, ej väsentliga, iakttagelser:

- Vi har noterat en differens i leverantörsreskontran om 3,5 mkr som beror på att en ny ekonomiassistent läste in filen i januari istället för december. Ekonomiassistenten trodde alltså att filen avsåg 2024 men att det i själva verket avsåg 2025. Filen som man har läst in avsåg alla betalningar från 7:e januari. Ingen attestering, utan det är endast en person som läser in filen.

3.1.1 Bedömning

Enligt vår bedömning har årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys samt noter upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av kommunens finansiella ställning per den 31 december 2024 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året.

Förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med LKBR.

Drift- och investeringsredovisning har upprättats i enlighet med LKBR.

3.2 God ekonomisk hushållning

Enligt 11 kap. KL ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen.

Salems kommun har i dokumentet "**Mål och budget 2024 samt ekonomisk plan 2025–2026**" antagit 9 verksamhetsmässiga och finansiella mål. Mål 8 och 9 har perspektivet **Ekonomi** enligt dokumentet.

Enligt kommunens policy för god ekonomisk hushållning är de övergripande målen 6-9 för god ekonomisk hushållning och dessa mål följs upp i årsredovisningen. Även övriga kommunövergripande mål följs upp i årsredovisningen.

Finansiella mål:

Mål 8 - Salems kommun ska ha en skattesats som är konkurrenskraftig på Södertörn

- Indikatorvärde är 19,82 %
- Utfall: 19,67 %

Bedömning av måluppfyllelse

Målet bedöms som uppfyllt.

Mål 9 - Salems kommun ska ha en stabil ekonomi

- Indikatorvärde är att långfristiga skulder inte ska uppgå till högre än 34 237 kr per invånare
 - **Bedömning av måluppfyllelse:** Utfallet uppgår till 34 455 kr per invånare. Målet bedöms som delvis uppfyllt.
- Indikatorvärde är att resultatet av skatter och bidrag inte ska understiga 1,5 %
 - **Bedömning av måluppfyllelse:** Utfallet uppgår till 4,8 %. Målet bedöms som uppfyllt.
- Indikatorvärde är att skattefinansieringsgraden inte ska understiga 70 %
 - **Bedömning av måluppfyllelse:** Utfallet uppgår till 53,3 %. Målet bedöms som delvis uppfyllt.
- Indikatorvärde är att soliditeten inklusive pensionsåtagandet inte ska understiga 36,2 %
 - **Bedömning av måluppfyllelse:** Utfallet uppgår till 31,9 %. Målet bedöms som ej uppfyllt.

Verksamhetsmål:

Mål 6 - Lärande miljö

- Lärande – Barn- och utbildningsnämndens mål – ansvar och inflytande – indikatormålvärde 2
 - **Utfall:** 1
- Lärande – Barn- och utbildningsnämndens mål – kunskapsnivå – indikatormålvärde 2
 - **Utfall:** 1

Bedömning av måluppfyllelse

Målet bedöms som delvis uppfyllt.

Mål 7 - Salems kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare

- Personal - Avgångna tillsvidareanställda – indikatormålvärde 12 %
 - **Utfall:** 11,7 %
- Personal – Tillsvidareanställningar – indikatormålvärde 88 %
 - **Utfall:** 89,8 %
- Personal - Total rekryteringsförmåga – indikatormålvärde 12
 - **Utfall:** 38,6
- Personal - Total sjukfrånvaro jämförelse – indikatormålvärde 6,8 %
 - **Utfall:** 8,1 %

Bedömning av måluppfyllelse

Målet bedöms som uppfyllt.

3.2.1 Bedömning

Grundat på vår översiktliga granskning av årsredovisningen har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att ifrågasätta det återrapporterade resultatet. Det innebär att de redovisade resultaten delvis är förenliga med såväl de finansiella som

verksamhetsmässiga mål med bäring på god ekonomisk hushållning som fullmäktige fastställt i budget 2024.

I likhet med tidigare år rekommenderar vi att kommunstyrelsen ser över redovisningen av målen som har betydelse för god ekonomisk hushållning till kommande år så att beskrivning av målets mått och/eller kriterier, som utgör grund för utvärdering av måluppfyllelse, är med i förvaltningsberättelsen.

3.3 Balanskravsresultat

En kommun ska enligt KL göra en avstämning av balanskravet och detta ska redovisas i förvaltningsberättelsen.

Eventuella negativa resultat som uppkommer ska enligt KL regleras inom tre år. Om det föreligger synnerliga skäl finns emellertid möjlighet att inte reglera ett negativt resultat. RKR har lämnat information om beräkning och redovisning av balanskravet utifrån tolkning av förarbeten till reglerna om balanskrav i LKBR och KL.

Salems kommun redovisar en bedömning av balanskravsresultatet i förvaltningsberättelsen.

Balanskravsutredning	Bokslut	Bokslut	Bokslut	Bokslut	Bokslut
	2024	2023	2022	2021	2020
Årets resultat enligt resultaträkningen	56,0	26,6	26,2	51,3	50,5
- Samtliga realisationsvinster	-0,1	0,0	-0,1	0,0	-0,1
+ Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
+ Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0
-/+ Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-21,7	-8,8	4,4	-11,3	-2,8
-/+ Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0,9	-0,6	11,7	0,4	7,8
= Årets resultat efter balanskravsjusteringar	35,0	17,3	42,2	40,4	55,4
- Reservering av medel till resultatreserv (RER)	-10,0	0,0	0,0	0,0	-20,2
+ Användning av medel från resultatutjämningsreserv	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
= Årets balanskravsresultat	25,0	17,3	42,2	40,4	35,2

Resultatutjämningsreserven, RUR, uppgår till 80,0 mnkr.

Det lämnas förslag att sätta av 10,0 mnkr till resultatreserv (RER).

3.3.1 Bedömning

Vi bedömer, utifrån redovisningen av balanskravsresultatet i årsredovisningen, att det lagstadgade balanskravet uppfylls.

3.4 Översiktlig granskning av intern kontroll

Under hösten har vi skapat oss en förståelse för den interna kontrollen för att identifiera lämpliga granskningsåtgärder och inte för att uttala oss om effektiviteten i kontrollerna/processerna.

Översiktligt granskade processer är följande:

- Löner

- Inköp
- IT
- Leasing
- Investeringar
- Riktade statsbidrag
- Attester
- Kassa och bank

3.4.1 Intern kontroll och övriga iakttagelser

Vi har i vår granskning även noterat följande avvikelser:

- Vi har noterat att kommunen har under året jobbat med att ta fram övergripande riktlinjer för de riktade statsbidragen då man tidigare år arbetat på olika sätt inom de olika förvaltningarna.
- Vi har noterat vid vår granskning av manuella bokföringsordrar att några av dessa upprättas på papper, attesteras av behörig budgetansvarig enligt kommunens attestreglemente, och lämnas därefter till ekonomiavdelningen för manuell inmatning i bokföringssystemet.
- Vi har noterat att vid uppsägningar av anställda görs detta manuellt genom att uppsägningsavtal signeras på papper som sedan skickas till löneservice för hantering i systemet. Det är chefernas ansvar att meddela löneservice om att en person har slutat så att de kan uppdatera i systemet att det inte ska utbetalas lön etcetera. Det har hänt att det fortsatt utbetalats löner felaktigt. Systemet reagerar inte på något vis. Aspekterna av risk och tid som kommunikation via post innebär kan tas i akt.
- Vi har även noterat att ekonomiavdelningen erhåller en kvittens på lönerna som kommer att utbetalas runt den 20:e varje månad och denna ska enligt riktlinjer rimlighetsbedömmas och attesteras av två i förening men oavsett om kvittensen attesteras eller inte så kommer en utbetalning att ske.
- Vidare har vi noterat att i samband med upprättande av årsredovisningen hämtas uppgifter om medelantalet anställda från Clickview som är kopplad till Companion (lönesystemet). Antalet beräknas inte utifrån tjänstgöringsgrad och anställningstid i förhållande till årsarbetstid. Kommunen redovisar antalet anställda i sin helhet och antalet anställda per anställningsform i årsredovisningen.

3.4.2 Rekommendationer

- Vi rekommenderar kommunstyrelsen att se över de manuella arbetsmomenten som i dagsläget finns inom kommunen för att minska risken för fel.

- Vår rekommendation är att kommunstyrelsen inför systembegränsningar i sina system för säkerställa att de ska efterleva de rutiner och riktlinjer som är uppsatta kring utbetalning av lönerna
- Vi rekommenderar att beräkningen för hur man beräknar medelantalet anställda i årsredovisningen ses över.

Datum som ovan
KPMG AB

Cecilia Kvist
Auktoriserad revisor

Anders Petersson
Certifierad kommunal yrkesrevisor